

Utbildningsdepartementet

Statens skolverks redovisning av uppdrag om ett nationellt professionsprogram

Er beteckning U2024/01380

Kriminalvården har i grunden inga invändningar mot att det införs ett nationellt professionsprogram. Kriminalvården anser dock att även lärare som bedriver undervisning motsvarande kommunal vuxenutbildning inom myndigheten ska kunna uppfylla kravet på yrkesverksamhet i föreslagen förordning. Kriminalvården lämnar utifrån den aspekten följande upplysningar och synpunkter i frågan.

Kriminalvårdens utbildningsverksamhet

Kriminalvården anordnar utbildning enligt 24 kap. 10 § skollagen (2010:800), som motsvarar kommunal vuxenutbildning men inte ingår i skolväsendet enligt 1 kap. 1 § skollagen. Utbildningen är dock likvärdig med motsvarande vuxenutbildning inom skolväsendet och följer samma läroplan, ämnes- och kursplaner samt betygskriterier som kommunal vuxenutbildning (se prop. 2009/10:165 s. 520 och 5 kap. förordningen [2011:1108] om vuxenutbildning). Den utbildning som Kriminalvården bedriver utgör sysselsättning enligt 3 kap. 1 § fängelselagen (2010:610) och syftar ytterst till att underlätta de intagnas anpassning i samhället och motverka återfall i brottslighet.

Närmare synpunkter på föreslagen förordning

Den föreslagna förordningen om nationellt meriteringssystem omfattar endast lärare eller förskollärare inom skolväsendet. Legitimerade lärare som arbetar inom Kriminalvårdens utbildningsverksamhet kommer därmed inte kunna tillgodoräkna sig tiden vid myndigheten för meritering i det nationella meriteringssystemet. Detta framstår som problematiskt bl.a. i ljuset av att det nationella meriteringssystemet föreslås kopplas till karriärstegsreformen, vilket innebär att endast meriterade lärare kommer att kunna utses till vissa karriärsteg inom skolan (se prop. 2022/23:54 s. 43–47).

Kriminalvården arbetar med en målgrupp som ställer höga krav på lärarnas kompetens och kvaliteten i undervisningen. Att utesluta lärare vid Kriminalvården från meriteringssystemet på det sätt som föreslås innebär att myndighetens attraktionskraft som arbetsgivare minskar. Detta medför en tydlig risk för att lärare söker sig bort från Kriminalvårdens utbildningsverksamhet och att rekryteringen av behöriga och legitimerade lärare försvåras. I förlängningen riskerar detta att bidra till att kvaliteten i undervisningen försämras.

REMISSVAR

Datum
2024-10-08Vårt diarienummer
KV 2024-17179

Därtill blir konsekvenserna av att utesluta lärare vid Kriminalvården från meriteringssystemet ett växande problem, om myndigheten ska ta över ansvaret för barn i åldern 15–18 år på sätt som föreslås i betänkandet *En översyn av regleringen om frihetsberövande påföljder för unga* (SOU 2023:44). Detta eftersom utbildning motsvarande grundskola, anpassad grundskola, specialskola, gymnasieskola och anpassad gymnasieskola då behöver inrättas för skolpliktiga och andra inom åldersgruppen.

Kriminalvården konstaterar att myndighetens utbildningsverksamhet förvisso inte omfattas av det professionsprogram som träder i kraft i september 2025. Mot bakgrund av vad som angetts ovan är det trots det av vikt att i vart fall säkerställa att arbetad tid vid myndigheten som lärare kan tillgodoräknas för meritering i det nationella meriteringssystemet.

Detta yttrande har beslutats av ställföreträdande rättschefen Martin Lorentzon efter föredragning av verksjuristen Peter Stattin Sendin. Chefen för sektionen för verksjuridik – verkställighet, straffrätt m.m. Miriam Gewarges har varit med vid den slutliga handläggningen av ärendet.

Martin Lorentzon